

Begäran om utlåtande över utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till föräldraskapslag

Inledning

I utkastet till regeringsproposition föreslås det att det stiftas en föräldraskapslag. Lagen avses ersätta den gällande faderskapslagen (11/2015) och moderskapslagen (253/2018). Dessutom föreslås det att 16 § i lagen om assisterad befruktning (1237/2006) ändras. Samtidigt föreslås andra nödvändiga lagstiftningsändringar till följd av stiftandet av föräldraskapslagen. De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2023. Propositionsutkastet har beretts som tjänsteuppdrag vid justitieministeriet.

Bakgrund

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering slås moderskapslagen och faderskapslagen ihop till en föräldraskapslag.

Riksdagens lagutskott har i sitt betänkande (LaUB 1/2018 rd) ålagt justitieministeriet en skyldighet att utreda om 16 § 2 mom. i lagen om assisterad befruktning kan ändras så att man vid assisterad befruktning av ett kvinnligt par också får använda spermier från en donator som kan fastställas som barnets far.

Målsättningar

Propositionens huvudsakliga syfte är att göra en teknisk sammanslagning av moderskapslagen och faderskapslagen. Samtidigt föreslås att man gör vissa justeringar som visat sig vara nödvändiga vid tillämpningen av lagarna.

I propositionen föreslås det att den karenstid på 30 dagar efter barnets födelse som ska löpa innan föräldraskapet till barnet kan fastställas, om föräldraskapet har erkänts före barnets födelse, ska slopas. Dessutom föreslås att handlingar som gäller förhandserkännande inte längre ska skickas från mödrarådgivningen till barnatillsyningsmannen för granskning, utan i stället direkt till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata i avvaktan på barnets födelse och fastställande av föräldraskapet. För detta ändamål föreslås ett elektroniskt anmälningssystem. Utöver detta föreslås mindre ändringar och preciseringar i bestämmelserna om tillämpningsområdet för utredning av föräldraskap, nedläggning av utredning samt fastställande och upphävande av föräldraskap.

I propositionen föreslås vidare att kvinnliga par ska ges möjlighet att i samband med

assisterad befruktning för embryobildning också välja spermier av en donator som har gett sitt samtycke till att fastställas som far. Ett barn kan även i fortsättningen ha endast två juridiska föräldrar.

Svarsanvisningar för mottagare

Utlåtandet begärs som svar på den begäran om utlåtande som publicerats i webbtjänsten utlåtande.fi. Utlåtandet behöver inte skickas in separat per e-post eller post. För att underlätta behandlingen av remissyttrandena ber vi remissinstanserna följa samma rubriker och upplägg som i propositionsutkastet.

Även andra än de som nämns i sändlistan nedan kan lämna ett utlåtande. För att kunna lämna ett utlåtande måste den som svarar registrera sig och logga in i utlåtande.fi. Närmare anvisningar om hur tjänsten används finns på webbplatsen utlåtande.fi under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar. Vid behov kan stöd för att komma igång med tjänsten begäras per e-post: lausunto.om@om.fi.

Vänligen observera att alla utlåtanden är offentliga och att de publiceras i tjänsten utlåtande.fi.

Tidtabell

Utlåtandena ska lämnas till justitieministeriet senast fredagen den 7 maj 2021.

Beredare

Ytterligare information lämnas av Salla Silvola, lagstiftningsråd, tfn 0295 150 314 och Joanna Grandell, specialsakkunnig, tfn 0295 150 220 (fornamn.efternamn@om.fi)

Bilagor:

[HE vanhemmuuslaiksi LUONNOS.pdf](#)

[Regeringens proposition med förslag till föräldraskapslag UTKAST.pdf](#)

Sändlista:

Ahvenanmaan maakuntahallitus
Ahvenanmaan valtionvirasto
Amnesty International Suomen osasto ry
Appelmedi
Aura Klinikka
Dextra
Digi- ja väestötietovirasto
Eduskunnan oikeusasiamies
Espoon kaupunki

Etävanhempien liitto ry
Fertinova Jyväskylä
Gynova Oulu
Helsingin hallinto-oikeus
Helsingin hovioikeus
Helsingin kaupunki
Helsingin käräjäoikeus
Helsingin oikeusaputoimisto
HUS/HYKS/NKL/hedelmöityshoidot
Ihmisoikeusliitto
Imatran kaupunki
InOva
Kainuun keskussairaala/hedelmöityshoidot
Kajaanin kaupunki
Kansaneläkelaitos
Keski-Suomen sairaanhoitopiiri
Kokkolan kaupunki
KYS/hedelmöityshoidot
Lapsiasiavaltuutetun toimisto
Lastensuojelun Keskusliitto ry
Lastenvalvojat ry
Länsi- ja Sisä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Maahanmuuttovirasto
Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry
Mehiläinen Felicitas Helsinki/Lappeenranta/Oulu/Turku
Miessakit ry
Monimuotoiset perheet ry
Naisjärjestöjen Keskusliitto
NYTKIS ry
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Oulun käräjäoikeus
Ovumia fertinova Tampere
Ovumia Helsinki
OYKS/hedelmöityshoidot
Pelastakaa Lapset ry
Pohjois-Karjalan ks/hedelmöityshoidot
Pohjois-Savon käräjäoikeus
Rovaniemen kaupunki
Satakunnan ks/hedelmöityshoidot
Sateenkaariperheet ry
Seinäjoen ks/hedelmöityshoidot
SETA ry
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen asianajajaliitto
Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus
Suomen kuntaliitto
Suomen Kuntaliitto
Suomen Kätilöliitto ry
Suomen ortodoksinen kirkollishallitus

Suomen Setlementtiliitto ry
Suomen UNICEF ry
Tampereen kaupunki
Tasa-arvoasiain neuvottelukunta (TANE)
Tasa-arvovaltuutetun toimisto
TAYS/hedelmöityshoidot
Tehy ry
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Trasek ry
Trasek ry
Tuomioistuinvirasto
TYKS/hedelmöityshoidot
Ulkoministeriö
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki
Väestöliitto ry
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Leinonen Antti
OM

Grandell Joanna
OM